בבית המשפט העליון

רע"א 1372/12

לפני:	כבוד השופטת א' חיות
המבקש:	גומא אגיאר
	נ ג ד
המשיבים:	1. עו"ד ערן פרזנטי, כונס הנכסים 2. תום קפלן 3. TIGRIS FINANCIAL GROUP LTD
המשיבים הפורמאליים:	4. קבוצת פי.סי.אי.סי בע"מ 5. אסף מאירי 6. ישי גולן 7. איתן גבאי עו"ד

בקשה למתן רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט מ' דרורי) בת"א 3485/09 [פורסם בנבו] מיום 16.1.2012

בשם המבקש:	עו"ד א' בלום; עו"ד ר' מאירוביץ'
בשם המשיב 1:	בעצמו
בשם המשיבים 2-3:	עו"ד א' קלגסבלד; עו"ד ג' לויטה; עו"ד א' שגיא

ספרות:

א' גורן, סוגיות בסדר דין אזרחי

מיני-רציו:

* העלאת טענות על דרך ההצטרפות לטענות של בעל דין אחר הנה פרקטיקה שיש בה בעייתיות מסוימת, בפרט מקום בו בימ"ש מגביל את היקף הטענות של בעלי הדין. הצטברות הנסיבות במקרה דנן והסעד הזמני שהתבקש, מצדיקים לדון בטענת המבקש אף שזו הועלתה על דרך ההפניה.

---

* דיון אזרחי – טיעון – העלאת טענות על דרך ההפניה

.

.

בית המשפט העליון (השופטת א' חיות) נתן רשות ערעור, קיבל את הערעור ופסק כי:

לאור העובדה שהסעד הזמני העומד במוקד ההליך – צו חיפוש ותפיסה – הנו סעד דרסטי ובלתי הפיך, שיש לנקוט בנתינתו זהירות רבה נוכח הפגיעה המשמעותית שהוא עלול להסב, מן הראוי לדון בטענה שהעלה המבקש לפיה נוכח מצגים שהציגו משיבים 2 ו-3, צו החיפוש אינו חל על תיבות הדואר המוצפנות. לפיכך, בימ"ש המחוזי ידון בטענת המבקש כאמור.

פסק-דין

זוהי בקשה למתן רשות ערעור על קביעתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט מ' דרורי) בהחלטתו מיום 16.1.2012, ולפיה טענה שהעלה המבקש בדרך של הצטרפות לטענות בעלי דין אחרים בהליך, אין לה מקום נוכח עמדתם העדכנית של אותם בעלי דין.

אלה הן העובדות והטענות העיקריות הצריכות לעניין:

1. בחודש ספטמבר 2009 הגישו המשיבים 2 ו-3 תביעה נגד המשיבים הפורמאליים 4-6. המשיב 2, מר תום קפלן (להלן: קפלן) הינו איש עסקים ותושב ארצות הברית והמשיבה 3, Tigris Financial Group LTD (להלן: טיגריס) היא חברה פרטית בבעלותו הרשומה בארצות הברית. המשיבה 4, חברת PCIC בע"מ הינה חברה פרטית בבעלותו המלאה של המשיב 5, המספקת שירותי מחשוב ושירותי דואר אלקטרוני וגיבוי למחשבים. המשיב 6 הוא אחד ממנהליה והיה בעבר גם אחד מבעלי מניותיה (להלן יחד: PCIC). המבקש, אשר צורף לתביעה כנתבע ביום 22.4.2010 (וראו כתב התביעה המתוקן מיום 5.5.2010), הינו איש עסקים ואחיינו של קפלן ובעבר שימש כמנכ"ל של חברת חיפושי גז הקשורה למשפחתו של קפלן, אשר פעילותה נמכרה בשנת 2007. מכתב התביעה עולה כי למבקש היו טענות הקשורות

לתמורה המגיעה לו ממכירת הפעילות, ובשנת 2009 פתח בהליכים משפטיים נגד חברות הקשורות לקפלן בעניין זה.

עניינה של התובענה דנן הוא בטענה כי PCIC סייעו למבקש לבצע ריגול תעשייתי באמצעות חדירה למחשב של קפלן ופריצה לתיבת דואר אלקטרוני המשמשת אותו לפעילותו העסקית, אף שהייתה מוגנת בסיסמאות סודיות. בעקבות פריצה זו, כך נטען, נחשפו מעל לארבעים אלף הודעות שונות שחלקן מכילות סודות מסחריים הקשורים בין היתר לטיגריס וכן מידע פרטי ואישי של קפלן. על-פי טענת קפלן, קיימת כתובת דואר אלקטרוני ששלחה אישורי קריאה שיצאו משרת PCIC ואליה הועתקו ארבע עשרה הודעות דואר אלקטרוני שונות, וכתובת דואר אלקטרוני זו מובילה אל המבקש. הסעדים שהתבקשו בתביעה היו כדלקמן: מסירת כל מידע שהגיע מ-PCIC אל תיבת הדואר הנפרצת; מסירת נתונים לגבי כל צד שלישי שנחשף למידע; ומתן צו החרמה וצו איסור לשימוש במידע לפי סעיף 29(א)(4) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981. בד בבד עם הגשת התובענה, הגישו קפלן וטיגריס בקשה דחופה במעמד צד אחד לקבלת צווים לתפיסת נכסים (צווי אנטון פילר) ולמינוי כונס נכסים לצורך ביצוע הצווים. הבקשה למינוי כונס נכסים התקבלה ביום 4.2.2010 ובית המשפט (השופטת מ' מזרחי) הורה על מינויו של המשיב 1 ככונס נכסים לצורך ביצוע פעולות התפיסה (להלן: כונס הנכסים). בהחלטה משלימה מיום 18.3.2010, דחה בית המשפט (השופטת מ' מזרחי) בקשות שהגישו PCIC והמשיב הפורמאלי 7 (עורך דין המשתמש בשירותי הגיבוי של PCIC), להורות כי חיסיון חומר המחשב של משרדו של המשיב הפורמאלי 7 גובר על צו התפיסה שניתן; כי יש לפסול כראיה את דו"ח כונס הנכסים; וכי יש ליתן הוראה לכונס הנכסים להשיב על שאלון.

PCIC וכן המשיב הפורמאלי 7 הגישו בקשות רשות ערעור על החלטות אלה (רע"א 1812/10; רע"א 3155/10 [פורסם בנבו]), והמשיב הפורמאלי 7 טען, בין היתר, כי חלק מן החומרים הנכללים בצו החיפוש

חסויים מכוח חיסיון עורך-דין-לקוח. בקשת רשות ערעור נוספת הוגשה על-ידי המבקש (רע"א 4703/10) [פורסם בנבו] ובה עתר לביטול ההחלטה המורה על מינוי כונס הנכסים, משום שזו ניתנה טרם צירופו כנתבע ועל כן, לטענתו, לא ניתן לו יומו בסוגיה זו (להלן יחד: בקשות רשות הערעור). ביום 30.12.2010 דחה בית משפט זה (כב' המשנה לנשיאה (כתוארו דאז) א' ריבלין והשופטים ח' מלצר ונ' הנדל) את בקשות רשות הערעור כולן, וכמו כן נדחתה בקשת רשות ערעור נוספת שהגישו המשיבים הפורמאליים על דחיית בקשתם להעברת כונס הנכסים מתפקידו (ראו החלטת כב' השופט (כתוארו דאז) גרוניס ברע"א 8459/11, [פורסם בנבו] מיום 5.2.2012).

2. ביום 2.8.2011 הגיש כונס הנכסים בקשה להורות על סעדים שעניינם השלמת פעולות החיפוש, ובין היתר עתר לקבלת צווים המורים ל-PCIC לסייע לו בביצוע פעולות החיפוש, כולל מסירת סיסמאות לצורך פתיחת תיקיות גיבוי מוצפנות בשרת. PCIC התנגדו לבקשה וטענו כי צו תפיסת הנכסים שניתן לכונס לביצוע פעולות חיפוש לא כלל מתן גישה לתיקיות גיבוי מוצפנות, והוא ניתן על בסיס מצגים של קפלן ושל טיגריס לפיהם לא תתאפשר פתיחה של תיבות מוצפנות. המבקש התנגד אף הוא לבקשה וטען כי לצו תפיסת הנכסים אין תחולה כלפיו שכן הצו ניתן טרם שהיה צד בתיק. המבקש הוסיף כי הוא "מבקש...להצטרף לטיעונם של [PCIC]" אשר לפיו צו החיפוש "איננו מאפשר כניסה לתיבות המוצפנות משום שניתן על בסיס מצגים של התובעים, כי אין לכך אפשרות ויכולת."

הידברות בין הצדדים שנערכה בהמלצת בית משפט קמא, במהלכה העביר כונס הנכסים לצדדים נוסח מוצע של הסדר בעניין היקף סמכויות החיפוש שלו, לא צלחה נוכח התנגדות המבקש. אולם, ביום 16.1.2012 קיבל בית משפט קמא את הבקשה והורה כי סמכויות החיפוש של הכונס יהיו כאמור בטיוטה הנזכרת שהותוותה על ידו. בהחלטתו דחה בית משפט קמא את טענות המבקש לגופן, אך ביחס לטענה לפיה על-פי מצגי התובעים צו החיפוש אינו כולל סמכות כניסה ל"תיבות מוצפנות", קבע כי

"אין מקום יותר" לדון בה, וזאת נוכח העובדה שהמבקש ציין כי הוא מצטרף לטענות PCIC, אך אלה הסכימו לבסוף לטיוטה אותה ניסח כונס הנכסים.

3. מכאן הבקשה שבפניי, בה טוען המבקש כי שגה בית המשפט כאשר נמנע מלדון בטענותיו הנוגעות לתחולת הצו על כניסה לתיבות הדואר האלקטרוני המוצפנות, מהסיבה שאלה הועלו על דרך ההצטרפות. המבקש טוען כי היה על בית המשפט לדון בטענות אלה בהדגישו כי מדובר בטענות מרכזיות אשר היה בהן כדי לשנות באופן מהותי את התוצאה אליה הגיע. לטענתו, אף אם העלה טיעוניו בנושא על דרך ההצטרפות, הן הפכו לחלק מטיעוניו ויש להכריע בהם, בין אם בעלי הדין אליהם הצטרף זנחו אותם בינתיים ובין אם לאו. עוד טוען המבקש כי במועד בו ניתן צו החיפוש הוא לא היה צד להליך ולכן הטענות שהעלו PCIC בכל הנוגע להיעדר האפשרות והנחיצות בחדירה לתיקיות מוצפנות של צדדים שלישיים, חלות גם עליו כצד שלישי להליך.

כונס הנכסים מתנגד לבקשה. לטענתו, הבקשה מופנית הלכה למעשה נגד ההחלטה בדבר מינויו לחיפוש ואיתור ראיות ללא כל הגבלה, עליה כבר הגיש המבקש בקשת רשות ערעור וזו נדחתה על-ידי בית משפט זה. כונס הנכסים מציין כי הוא מונה לתפקיד לפני יותר משנתיים ובקשותיו החוזרות ונשנות של המבקש מונעות ממנו מלבצע את תפקידו. עוד מציין כונס הנכסים כי על-פי הפסיקה ככלל אין להעלות טענה על דרך ההצטרפות כדי לעקוף מגבלת עמודים לטיעון. במקרה דנן, כך טוען כונס הנכסים, בחר המבקש להגיש תגובה קצרה מטעמו ולהעלות את הטיעונים בנושא דנן על דרך ההצטרפות בלבד, וכעת הוא מנסה להיבנות ממחדליו. עוד נטען כי בפני בית המשפט נערך דיון על-פה בבקשה וגם באותו מעמד בחר המערער להעלות טענות אחרות, ומכך יש להסיק כי טענותיו בנושא דנן נזנחו. עוד מדגיש כונס הנכסים כי גם לאחר ש-PCIC הגישו את ההודעה בדבר הסכמתם להצעתו, נמנע המבקש מלטעון בעניין. כונס הנכסים מוסיף

וטוען כי גם לגופם של דברים, דין הטענות בנושא תחולת הצו על כניסה לתיבות הדואר האלקטרוני להידחות. כונס הנכסים טוען בהקשר זה כי מעולם לא נקבע שאין לחפש בתיקייה מוצפנת, והוא מפנה בהקשר זה להחלטה בבקשות רשות הערעור לפיה הליך החיפוש בתיקיות הממוחשבות אושר, לרבות בכל הנוגע לתיקיות שלגביהן נטען כי הן חסויות בשל קיומו של חיסיון עורך-דין-לקוח. עוד טוען כונס הנכסים כי המבקש לא יכול להתעלם מהקביעה לפיה הוא צד להליכים, וכי גם אם יש לראותו כצד ג', היה בית המשפט מוסמך להורות לו למסור את הסיסמאות לזיהוי התיקייה השייכת לו בשרת.

4. קפלן וטיגריס מתנגדים גם הם לבקשה. לטענתם, PCIC והמבקש העלו במסגרת בקשת רשות הערעור הקודמות טענות רבות שעניינן היקף החיפוש בחומרי המחשב שנתפסו ובכלל זה בתיקיות הגיבוי ואלה לא התקבלו. קפלן וטיגריס מוסיפים וטוענים כי הבקשה למינוי כונס נכסים לא הוגבלה לחלקים מסוימים ברשת המחשבים, וכי כבר בפתח ההליך הבהיר כונס הנכסים לבית משפט קמא כי חיפוש מקיף של המידע מחייב גישה לאזורים מוצפנים במחשבים שנתפסו וזה לא הוגבל בהחלטתו. קפלן וטיגריס טוענים עוד כי הלכה היא שאין לקבל טיעון שנטען על דרך ההפניה במטרה לעקוף מגבלת עמודים שהוטלה על בעל דין, ובמקרה דנן זה היה הטעם לכך שהמבקש העלה את הטיעון בדרך זו. קפלן וטיגריס מוסיפים כי כפי שטען כונס הנכסים, טענות PCIC אליהן הצטרף המבקש מכוונות ללקוחותיה שאינם צד להליך, להבדיל מהמבקש, ועוד הם מוסיפים כי המבקש זנח את טענותיו בנושא דנן משלא העלה אותן בדיון או בהודעות שהגיש לאחריו, וכי בכל מקרה בית המשפט אינו מחויב לדון בכל טענה שמעלים הצדדים ובלבד שנדרש לטענותיהם המרכזיות, כפי שנעשה במקרה דנן.

המשיבים 7-4 לא הגיבו לבקשה.

5. בתשובה לטענות המשיבים 1-3 טוען המבקש כי בפסיקה לא נקבע איסור כללי וגורף להעלות טענות על דרך ההפניה לטענות בעל דין אחר, להבדיל מהפניה לכתבי טענות אחרים מטעם אותו בעל דין. לגישתו, הצטרפות של בעל דין לטענות בעל דין אחר הינה פרקטיקה מקובלת וגם בתיק דנן נעשה כן בגדר בקשות נוספות, אך איש לא התנגד לכך. עוד מדגיש המבקש כי טיעונו בעל-פה בדיון שנערך בבית משפט קמא היה בנוסף על התגובה שהגיש, ולא במקומה. לגופם של דברים טוען המבקש כי לא ניתן למצוא בתגובות המשיבים כל הסבר לשינוי שחל בעמדתם ביחס לגישה לתיבות המוצפנות ולכך שטענו בעבר כי אין אפשרות או יכולת להיכנס לתיבות אלה. עוד הוא טוען כי יש לדחות את טענת המשיבים לפיה טענות PCIC אליהן הפנה התייחסו אך ורק לצדדים שלישיים ועל כן אינן רלוונטיות לגביו.

6. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים שלפניי החלטתי לדון בבקשת רשות הערעור כאילו ניתנה רשות לערער והוגש ערעור על-פי הרשות שניתנה (וזאת חרף התנגדותם של טיגריס וקפלן). כן החלטתי לקבל את הערעור.

אכן, העלאת טענות על דרך ההצטרפות לטענות של בעל דין אחר הינה פרקטיקה שיש בה בעייתיות מסוימת, בפרט מקום בו בית המשפט מגביל את היקף הטענות של בעלי הדין, כבענייננו (והשוו לעניין טענה המועלית במסגרת סיכומים בכתב על דרך ההפניה לטענות קודמות שהעלה בעל הדין בכתב טענות קודם: ע"א 172/89 סלע חברה לביטוח בע"מ נ' סולל בונה בע"מ פ"ד מז(1) 311, 321 (1993); ע"א 9025/04 חיננזון נ' קסטן ([פורסם בנבו], 28.3.2005)).

ואולם במקרה שלפנינו מתקיימות נסיבות שהצטברותן מצדיקה להתערב בהחלטת בית המשפט שלא לדון בטענת המבקש בדבר תחולת צו החיפוש על התיבות המוצפנות לגופה רק מן הטעם שזו הועלתה על דרך

ההפניה לטענות PCIC. ראשית, על-פי החומר שהוגש לעיוני, המשיבים לא הביעו בפני בית משפט קמא כל התנגדות לכך שהמבקש בחר להעלות טענותיו בנושא דנן על דרך ההפניה, ובית המשפט למעשה העלה את הטענה מיוזמתו הוא (למקרים בהם רשאי בית המשפט להעלות טענות מיוזמתו, השוו ע"א 11771/04 לשכת עורכי הדין בישראל נ' הארגון הבינלאומי של עורכי דין ומשפטנים יהודים, פסקות 19-21 ([פורסם בנבו], 22.1.2007)). שנית, בית המשפט לא נדרש לדון בטענות שהעלוPCIC בתגובתם לבקשה בשל העובדה שהם הביעו לבסוף הסכמה להסדר שהתווה הכונס, ואין מדובר במצב בו הם חזרו בהם מהטענות מבחינה מהותית. כמו כן, המבקש העלה מפורשות את טענתו בעניין, אף כי בלאקוניות וללא פירוט, וקיים קושי מסוים לומר כי בשל העובדה שהוסיף וציין כי הוא מצטרף בעניין זה לטענות PCIC אין מקום להידרש לטענתו כלל, ולו במתכונת המצומצמת שהועלתה על ידו. לכך יש להוסיף כי בית משפט קמא נאלץ למעשה לפרש בהקשר דנן החלטות קודמות שניתנו בתיק במותב אחר, ועיון באותן החלטות כמו גם בטענות הצדדים מלמד כי אכן קיימת אי בהירות ביחס לשאלה האם הוצגו בפני בית משפט קמא מצגים לפיהם לא תיערך כניסה לתיבות הדואר המוצפנות, וככל שאכן הוצגו מצגים כאלה - ביחס לאילו תיבות התייחסו והאם הם כלל רלוונטיים (אם הוצגו כאלה) לעניינו של המבקש.

אם נוסיף לכך את העובדה שהסעד הזמני העומד במוקד ההליך דנן - צו חיפוש ותפיסה - הינו סעד דרסטי ובלתי הפיך שיש לנקוט בנתינתו זהירות רבה נוכח הפגיעה המשמעותית שהוא עלול להסב (וראו החלטת השופט (כתוארו דאז) גרוניס ברע"א 8459/11 לעיל, כן ראו אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 613 (מהדורה עשירית, 2009)), נראה לי כי מן הראוי לדון בטענה שהעלה המבקש לפיה נוכח מצגים שהציגו קפלן וטיגריס צו החיפוש אינו חל על תיבות הדואר המוצפנות. למען הסר ספק יובהר כי איני מביעה כל עמדה בעניין זה לגופם של דברים.

7. אשר על כן הערעור מתקבל, ובית המשפט המחוזי ידון בטענת המבקש כאמור.

אין צו להוצאות.

א' חיות 54678313-1372/12

ניתנה היום, כ"א באייר תשע"ב (13.5.2012).

ש ו פ ט ת

_____
העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 12013720_V03.doc לב
מרכז מידע, טל' 077-2703333 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן